

چرا گاهی به قرآن، کریم و گاهی مجید می گویند؟/ صفات قرآن در قرآن

قرآن وجوه حسن و نیکی بسیاری دارد که آن ها با صفاتی بیان می شوند و در خود قرآن تعدادی از این صفات بیان شده است اما از بین این اوصاف، دو وصف کریم و مجید، مشهورتر شده اند.

قرآن وجوه حسن و نیکی بسیاری دارد که آن ها با صفاتی بیان می شوند و در خود قرآن تعدادی از این صفات بیان شده است اما از بین این اوصاف، دو وصف کریم و مجید، مشهورتر شده اند.

به گزارش خبرنگار مهر، قرآن وجوه حسن و نیکی بسیاری دارد که آن ها با صفاتی بیان می شوند و در خود قرآن تعدادی از این صفات بیان شده است، از جمله:

۱. با شکوه: «وَالْقُرْآنُ الْمَجِيدُ» [ق/۱]

۲. کریم به معنای ارجمند: «إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ» [واقعه/۷۷]

۳. حکیم به معنای حکمت آموز: «وَالْقُرْآنُ الْحَكِيمُ» [یس/۲]

۴. عظیم به معنای بزرگ: «وَالْقُرْآنُ الْعَظِيمُ» [حجر/۸۷]

۵. عزیز به معنای قوی و محکم: «وَلَهُ لِكِتَابٍ عَزِيزٌ» [فصلت/۴۱]

۶. مبارک به معنای خجسته: «وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ» [انبیاء/۵۰]

۷. مبین به معنای روشن گر: «وَقُرْآنٍ مَّبِينٍ» [حجر/۱]

۸ و ۹. متشابه به معنای همانند "کتابی که آیاتش در لطف، زیبایی، عمق و محتوا همانند یک دیگر است" و مثانی به معنای مکرر: «اللَّهُ تَزَلَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي» [سورة زمر/۲۳]

۱۰. عربی به معنای زبان روشن، گویا و فصیح. «قُرْآنًا عَرَبِيًّا» [یوسف/۲]

۱۱. غیر ذی عوج به معنای کژ نبودن. «قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عَوْجٍ» [زمر/۲۸]

۱۲. ذی الذکر به معنای پراندرز. «الْقُرْآنُ ذِي الذِّكْرِ» [ص/۱]

۱۳ و ۱۴. بشیر به معنای بشارت گر و نذیر به معنای هشدار دهنده. «بَشِيرًا وَ نَذِيرًا» [فصلت/۴]

۱۵. قیم به معنای راست و درست. «قِيَمًا» [کهف/۲]

اما از بین این اوصاف، دو وصف مشهورتر شده و غالباً همراه ذکر قرآن، بیان می شوند. که دو واژه کریم و مجید هستند.

کریم از ماده کرم (بر وزن فرس) است و کرامت بمعنی سخاوت، شرافت، نفاست و عزّت است. پس کریم بمعنی سخی است همچنین بمعنی نفیس و عزیز است و هر چیزیکه در نوع خود شریف است با کرم توصیف میشود. و قرآن کریم: یعنی قرآن شریف و محترم و گرانقدر. [۱]

صفت کریم بیانگر آن است که قرآن عزیز و گرامی است، چون سخن خدا است که بر پیامبر(ص) وحی شده است. برخی گفته اند کریم است، چون عطا و بخشش آن زیاد است. قرآن به صفت کریم نامیده شده، چون دلایلی را که به حق می رساند، به خوبی ارائه کرده است. برخی گفته اند کریم اسم جامع و شامل است برای هر چیز که مورد ستایش قرار می گیرد و قرآن به خاطر پدیده های مورد ستایشی که در آن قرار دارد (مانند هدایت و نور و بیان و حکمت) کریم نامیده شد، چون فقیه از آن یاد

می‌گیرد و به وسیله آن استدلال می‌کند؛ نیز حکیم از آن کمک می‌گیرد و با آن احتجاج می‌کند و برهان اقامه می‌نماید؛ چنان که ادیب از آن بهره می‌گیرد و به وسیله آن تقویت می‌شود، پس هر دانشمندی، ریشه و اصل علم خود را از آن می‌گیرد. جهات دیگری نیز در علت این نام‌گذاری گفته‌اند که در تفاسیر ذکر شده است.[۲]

و "مجید" از ماده "مجد" به معنی گستردگی شرافت و جلالت است، و این معنی درباره قرآن کاملاً صادق می‌باشد، چرا که محتوایش عظیم و گسترده، و معانی‌ش بلند و پرمایه است، هم در زمینه معارف و اعتقادات، و هم اخلاق و مواعظ، و هم احکام و سنن.[۳]

صفت مجید بیانگر یکی دیگر از ویژگی‌های کلام خدا و قرآن است، و آن اینکه این کتاب مجد و عظمتی به انسان می‌بخشد که هیچ کتابی دیگری نمی‌بخشد، زیرا کلام خدایی است که بالاتر از او چیزی نیست؛ نیز کتابی است که باطل در آن راه ندارد و دست تحریف بدان نرسیده، همچنین زیاده و کاستی در آن راه نیافته است.[۴]

[۱]. قاموس قرآن، ج ۶، ص: ۱۰۳.

[۲]. لباب التأویل فی معانی التنزیل، علاءالدین علی بن محمد بن ابراهیم، ج ۴، ص ۲۴۲.

[۳]. تفسیر نمونه، ج ۲۶، ص: ۳۵۳.

[۴]. تفسیر ثعلبی، ج ۹، ص ۲۱۹.